

"Ανακαλύπτω και Γνωρίζω τον τόπο μου μέσα
από τη Λαογραφία και την Πολιτιστική του
κληρονομία

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ
28/3/2024

ΛΟΥΤΡΟ ΑΕΡΗΔΩΝ

Το "Λουτρό των
Αέρηδων" είναι το μόνο
από τα δημόσια λουτρά
της Αθήνας που σώζεται
μέχρι σήμερα.

Χρονολογείται στην
πρώτη περίοδο της
Τουρκοκρατίας
(1430-1669)

Λειτουργούσε μέχρι το
1965

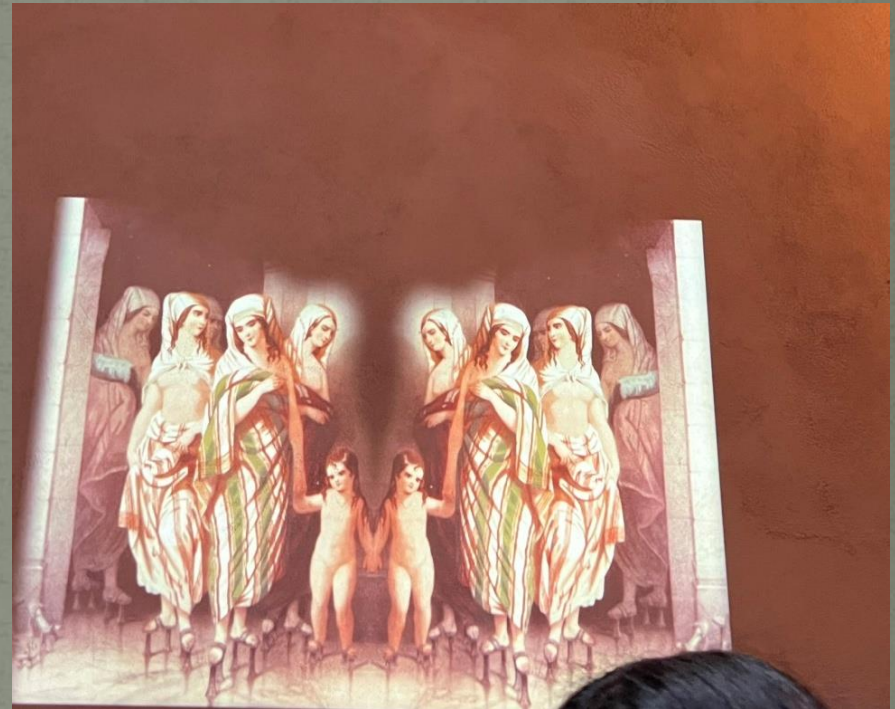

Η κάτοψή του είναι δαιδαλώδης, αποτέλεσμα των μετατροπών και προσθηκών που είναι αναγνώσιμες κατά την κατασκευαστική ανάλυση του κτηρίου. Στην πρώτη οικοδομική φάση των χρόνων της Τουρκοκρατίας, το Λουτρό είναι μονό και αποτελείται από αποδυτήρια, χλιαρό και θερμό χώρο. Λειτουργεί με βάρδιες χωριστά για άνδρες και γυναίκες.

Κατά τη δεύτερη οικοδομική φάση, που τοποθετείται χρονικά γύρω στα 1870, το Λουτρό αλλάζει χαρακτήρα. Με την προσθήκη νέων αλλά και τη μετατροπή παλαιών χώρων, μετατρέπεται σε δίδυμο, προσφέροντας για τις διακριτές πτέρυγες ανδρών και γυναικών από ένα χώρο αποδυτηρίων με πατάρι, ένα χλιαρό και ένα θερμό χώρο. Ένα βοηθητικό κτίσμα περιλάμβανε ατομικά λουτρά, τα λεγόμενα "ευρωπαϊκά".

- Το κτιριακό σύνολο συμπληρώνει η υπόγεια εστία, απ' όπου ο ζεστός αέρας της καύσιμης ύλης διοχετευόταν στα υπόκαυστα, η κτιστή δεξαμενή του νερού και οι βοηθητικοί χώροι του Λουτρού. Στην ταράτσα υπάρχει κτίσμα από το οποίο εξασφαλίζεται πρόσβαση προς τον υπαίθριο χώρο πάνω από τις θόλους και προς την εστία. Οι κύριοι λουτρικοί χώροι στεγάζονται με ημικυλινδρικές καμάρες ή θόλους που φέρουν τις "φεγγίδες", μικρές οπές με γυαλί για το φωτισμό.

ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΜΠΕΝΙΖΕΛΩΝ

Το σπίτι των Μπενιζέλων, που ανεγέρθηκε πιθανότατα στο πρώτο μισό του 16ου αιώνα, είναι το τελευταίο σωζόμενο κονάκι στην Αθήνα και ένα από τα λίγα παραδείγματα ανάλογων αρχοντικών που σώζονται στη νότια Ελλάδα.

Τα κονάκια, όπως αποκαλούνται, παρέχουν κύρος και ασφάλεια στον ιδιοκτήτη τους. Είναι συχνά πολυδαίδαλα συγκροτήματα, των οποίων ο όροφος είναι κατά βάση ξύλινος –λιθόκτιστοι τοίχοι ορίζουν δύο ή τρεις πλευρές του κτηρίου. Τα δύο κύρια συστατικά για τη σύνθεση της κάτοψης του ορόφου τους είναι η μονάδα του δωματίου, ο οντάς, και ο ημιυπαίθριος μεταβατικός χώρος, το χαγιάτι. Επίσης, διέθεταν αυλή που ευνοούσε την υπαίθρια ζωή στο εσωτερικό της οικίας, αλλά περικλειόταν με υψηλό μαντρότοιχο που προστάτευε τον ιδιωτικό χώρο και έκλεινε απέξω τους ξένους. Στέγες με φαρδιά γείσα επιστέφουν αυτά τα κτίσματα με την πλούσια ογκοπλασία, ενώ σειρές παραθύρων και φεγγιτών διαλύουν τις όψεις τους.

ΟΣΙΑ ΦΙΛΟΘΕΗ

Με την ιστορία του
κτηρίου έχει συνδεθεί
από την προφορική
παράδοση η Ρεβούλα
Μπενιζέλου, η μετέπειτα
οσία Φιλοθέη. Θεωρείται
ότι έζησε στο χώρο αυτό,
στα κτίσματα που
προϋπήρχαν της
ανέγερσης του
αρχοντικού.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΑΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ

- Στις αίθουσες του Μουσείου εκτίθενται συλλογές αντικειμένων λαϊκής τέχνης με έργα ξυλογλυπτικής, μεταλλοτεχνίας, αγγειοπλαστικής, παραδοσιακές φορεσιές, κεντήματα και χαλιά φτιαγμένα σε αργαλειούς. Ορισμένα εξ αυτών ανήκουν στην Ελληνική Λαογραφική Εταιρεία, ενώ άλλα προέρχονται από δωρεές ιδιωτών. Ωστόσο στο χώρο βρίσκονται έπιπλα, βιβλία, επιστολές και προσωπικά αντικείμενα της Αγγελικής Χατζημιχάλη, προσφέροντας στον επισκέπτη τη δυνατότητα προσέγγισης της πορείας και του έργου της στην κοινωνική και πνευματική ζωή της Ελλάδας.

- Σκοπός του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης και Παράδοσης «Αγγελική Χατζημιχάλη».

- είναι η διάσωση, συντήρηση και προβολή αντικειμένων λαϊκής τέχνης και η ερμηνεία και σύνδεσή τους με τη σύγχρονη κοινωνία.

Γωνιά Σαρακατσάνων

Νυφιάτικη Φορεσιά

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

- Η έκθεση παρουσιάζει τα εργαλεία πριν τη βιομηχανία και τους ανθρώπους που τα δούλεψαν και επιχειρεί να φωτίσει όψεις της εργασίας των ανθρώπων που ζούσαν και δούλευαν με τους όρους μιας άλλης «πραγματικότητας», πολύ κοντινής, αλλά και πολύ μακρινής από τη δική μας.

- Τα αντικείμενα της συλλογής αποκτούν πολλές διαφορετικές σημασίες, μιλούν για τη θέση τους σε μια άλλη κοινωνία και γίνονται σύμβολα της εργασίας των ανθρώπων που εργάζονταν με τους όρους μιας άλλης εποχής.

- Κείμενα, φωτογραφίες, σπάνιο αρχειακό υλικό, αυθεντικές μαρτυρίες τεχνιτών και διαδραστικά εκθέματα, δημιουργούν

- ένα πολυσύνθετο εκθεσιακό περιβάλλον και τις συνθήκες για πολλές διαφορετικές αναγνώσεις και ερμηνείες από τον επισκέπτη.

ΜΑΘΑΜΕ ΓΙΑ ΤΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΑΛΛΑ ΓΕΜΙΣΑΜΕ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ!